

Harold Wilson pride obiskat Washington

Predsednik britanske vlade pride jutri na uradni obisk v ZDA na svoje prve razgovore s predsednikom Fordom.

LONDON, Vel. Brit. — Jutri, 29. januarja, bo predsednik vlade Harold Wilson v družbi zunanjega ministra Jamesa Callaghana priletel na dvodnevne razgovore v Washingtonu, potem, ko se je danes ustavil v Ottawi na krajši pomenek z vodniki Kanade.

V britanskih vladnih krogih pravijo, da je namen razgovorov v Washingtonu vzporediti ameriško-britanske poglede v mednarodnih vprašanjih, predvsem o Srednjem vzhodu in o detenti med ZDA in ZSSR. Odnosi med Londonom in Washingtonom so "izredno dobri", trdijo britanski viri, in jih bo neposredno srečanje Wilsona in Forda še okrepilo.

Pri razgovorih bosta sodelovala državni tajnik Henry Kissinger in zunanji minister James Callaghan. Britanija odločno podpira Kissingerjevo politiko pomirjevanja Srednjega vzhoda v stopnjah s postopnim umikanjem Izraela z zasedenega arabskega ozemlja.

Harold Wilson in James Callaghan bosta dva tedna po obisku v Washingtonu v Moskvi, kjer bosta imela priložnost od blizu dosegati, ali je njuno mnenje o detenti pravilno ali ne. Britanska vlada sodi, da sovjetska odpoved trgovinske pogodbe z ZDA ne pomeni spremembe v politiki detente, ampak le nejevoljo nad omejitvami in pogoji v novem trgovinskem zakonu ZDA do ZSSR.

Mercedes ne vidi težav

WASHINGTON, D.C. — Zastopnik nemškega podjetja Mercedes-Benz je agenciji za varovanje okolja dejal, da izpolnitev zahtev predsednika Forda glede čistote avtomobilov ne bo privedla ne do povišanja cen in ne do zmanjšanja učinkovitosti avtomobilov Mercedes-Benz.

Izpolnitev sedanjih zahtev za letnik 1977 ne bo povišala cen Mercedes-Benz avtomobilov, bo pa zmanjšala za 8% število milj na galon gasoline.

Predsednik Ford je pripravljen zamrzniti predpise o čistoti okolja za dosegajočega povečanja napravljanih milj za 40%.

Arabski šejk bi rad kupil sinu Alamo

AUSTIN, Tex. — Gov. Dolph Briscoe je odgovoril na namig nekega arabskega šejka, da bi rad kupil svojemu sinu znani zgodovinski spomenik Teksasa Alamo, da ta ni naprodaj. Svetoval je, naj kupi rajše kako naravno za črpanje olja izpod morja.

Arabski šejk je dejal, da je bil njegov sin v letalski šoli v ZDA in se mu je Alamo v Teksasu izredno priljubil, zato bi ga mu on rad kupil.

Vremenski prerok

Oblačno z verjetnostjo naletavanja snega ali dežja. Danes verjetnost padavin 30, ponoči 40 in jutri 70%. Najvišja temperatura okoli 39 F (4 C).

Peru še bolj na levo?

LIMA, Peru. — Vojaška vlada pod generalom Juanom Velascom Alvaradom se čuti po šestih letih nekam osamljena med sosedi, ki imajo vsi desničarske vlade, pa tudi doma, kjer se srednji stan zaradi njene levčarske politike odmika od nje.

Generali so začeli sedaj celoten položaj svoje vlade doma in na tujem ponovno pretresati in nekateri napovedujejo, da bodo krenili še bolj na levo.

Napovedujejo, da bo bolehnega gen. Velasca nasledil kot vodnik vojaške vlade gen. Morales, ki bo s 1. februarjem postal načelnik glavnega stana.

Izvoznice olja dale \$5 bilijonov pomoči revnim državam

Izvoznice olja trdijo, da so lani dale potrebnim državam v neposrednih darovih in posojilih 5 bilijonov dolarjev.

BEIRUT, Lib. — Na olju bogate arabske države naj bi bile lani dale 5 bilijonov dolarjev pomoči potrebnim državam tretjega sveta, trdijo arabski viri. To naj bi dokazovalo, da na olju bogati Arabci niso taki sebičneži, kot jih svet predstavlja. Nekateri časopisi v raznih delih sveta prinašajo karikature, na katerih arabski šejki nosijo debele vreče denarja v banke mimo množic, ki se stradane in raztrgane stezajo poti njim roke v pomoč.

Večji del teh 5 bilijonov naj bi bil posojen preko Mednarodnega monetarnega sklada in preko drugih mednarodnih denarnih ustanov, ki jamčijo za vrnitev posojila. Neposrednih poklonov je sorazmerno malo, trdijo poznavalci razmer.

Vsa ta arabska pomoč naj bi bila komaj ena desetina tistega denarja, ki so ga izvoznice olja prejele za olje, pa ga ne morejo porabiti doma. Tega denarja naj bi bilo lani skupno 50-60 bilijonov dolarjev in je spravljen v pričnoma v zahodno-evropskih, ameriških in japonskih bankah ter raznih kratkoročnih državnih obveznicah.

Ko je hud potres prizadel del severnega Pakistana in pokončal preko 4.000 ljudi, so Savdska Arabija, Libija in Arabski emirati skupno darovale 34 milijonov pomoči, daleko več kot kdorkoli drugi. Pakistan je islamska država, četudi njegovi prebivalci niso rasno sorodni Arabcem.

ANVAR SADAT (na sliki), predsednik Egipta, je poleg savdskega kralja najpomembnejši vodnik arabskega sveta. Od njega v dobri meri zavisi, ali bo prišlo na Srednjem vzhodu do pomiritve med Izraelci in Arabci ali do nove vojne.

Izrael ne vidi večje nevarnosti za vojno

V Izraelu sodijo, da je arabski svet zapleten v propagandno vojno proti njemu, da pa za resnično merjenje sil ni pripravljen.

JERUZALEM, Izr. — Kljub trdim izjavam v Kairu in Damasku, da niso v posebnih skrbih pred novo vojno. Odgovorni krogi so mnenja, da je arabski svet začel svojo kampanjo ne s ciljem priprave na vojno ali z resno mislijo na njo, ampak za to, da bi ustvaril javno razpoloženje pritiska na Izrael za večje popuščanje Arabcem kot sredstvom za "reševanje miru".

Izraelci sodijo, da arabski vodniki vedo, da bi nova vojna z Izraelom privedla do novega oljnega bojkota, kar bi moglo sprožiti zahodni vojaški nastop in zasedbo oljnih ležišč. To bi moglo privedi do soočenja in merjenja moči in volje med ZDA in ZSSR in spravilo v nevarnost vojnega uničenja ves svet.

Taka presoja položaja v Jeruzalemu je vzrok, da se Izraelu ne mudi k novim pogajanjem z Egiptom in Sirijo. Izraelci vojaški vodniki pravijo, da Egipt ne bo spomladi pripravljen na vojno, če bi tudi mislili na njo, egiptski vojaški položaj je neugoden in bi privedel verjetno do naglega in hudega poraza.

Odstranjevanje peska

Iz pristanišča New Yorka odstranijo vsako leto okoli 2.5 milijona kubičnih jardov peska.

Britanci bodo junija glasovali o članstvu v Skupnem trgu Evrope

Predsednik vlade Harold Wilson je objavil pretekli teden načrt o ljudskem glasovanju o britanskem članstvu v Skupnem trgu.

LONDON, Vel. Brit. — Pretekli teden je predsednik vlade Harold Wilson v parlamentu objavil in razložil načrt o britanskem ljudskem glasovanju o tem, ali naj Velika Britanija ostane članica Evropske gospodarske skupnosti (Skupnega trga) ali ne. Ljudsko glasovanje je predvideno za junij 1975.

Vlada bo volivcem priporočila, ali naj glasujejo za ali proti na temelju uspeha pogajanj o spremembi pogojev, pod katerimi je Velika Britanija postala članica EGS v času konservativne vlade E. Heatha. Ker je bilo tedaj v javnosti precej nejevolje nad temi pogoji in tudi javnega odpora, je Harold Wilson, ki je bil tedaj vodja opozicije, obljubil, da bo prepustil odločitev o članstvu Velike Britanije v EGS ljudskemu glasovanju, če bo on pri prihodnjih volitvah zmagal.

Sedaj je objavil, kako hoče to svojo obljubo izpolniti. Pričakujejo, da bodo članice EGS toliko popustile predlogom in zahtevam Velike Britanije, da bo Wilsonova vlada lahko priporočila volivcem, naj glasujejo za članstvo, kar bo po vsem sodeč podpirala tudi konservativna stranka, četudi je sedaj v opoziciji. To naj bi pomenilo končno odločitev Velike Britanije za Evropo.

Demokratje še vedno v dolgu

WASHINGTON, D.C. — Kljub odločnim in številnim volivnim zmagam so demokratje še vedno v precejšnjem dolgu. Novemu glavnemu strankinemu načelniku R. Straussu je uspelo plačati večji del dolga, ostalo pa ga je vendar še okoli 2 milijona dolarjev — v glavnem od predsedniških volitev leta 1968.

Študentovski izgedi v Carigradu

CARIGRAD, Tur. — Pretekli teden je prišlo tu ponovno do obsežnih demonstracij, ki so prešle v izgrede. Spopadali so se levičarski in desničarski študentje na tujakšnji univerzi.

V spopadih je bilo 5 oseb ranjenih, ena pa mrtva.

FORD VOLJAN POPUSTITI V POGLEDU OLJNE CARINE

Predsednik Gerald R. Ford je voljan carino na uvoz olja znižati, ni pa pripravljen celotnega načrta opustiti zaradi odpora v Kongresu. — Primanjkljaj v zunanji trgovini lani dosegel 3 bilijone.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ford se je včeraj sestel z vodniki Senata obeh strank, demokratov in republikancev. Po sestanku je republikanski senatski vodnik Hugh Scott poročal novinarjem, da je predsednik pripravljen popustiti v svojem energetskega programu glede višine carine na olje. Morda bi pristal na njeno omejitev na \$2 pri sodu, je dejal senator. Hugh Scott je mnenja, da bi bilo "hudo neodgovorno", če bi hotel razveljaviti predsednikovo odredbo o uvedbi carine na uvoz olja.

Bela hiša je priznala tudi, da je bila prvotna ocena stroškov, ki jih bo uvedba carine na olje prinesla, preizkušna. Povprečno bo stala vsako gospodinjstvo štirih članov letno \$345 ali \$95 več, kot so prvotno naračunali v Beli hiši.

Razgovor med predsednikom Fordom in senatorji v Beli hiši včeraj naj bi se ne dotaknil nobenega kompromisa, ker bi bili vsaki razgovori o tem brezpredmetni, dokler demokratji niso izdelali in objavili svojega predloga kot odgovor predsednikovega.

Gasolin po dvojni ceni

Načelnik Domovega odbora za pota in sredstva kong. Ullman je predložil kompromisni načrt za dodeljevanje gasolinea na nakaznice po dvojni ceni. V govoru na gospodarski konferenci Središča za strateške in mednarodne študije je kong. Ullman dejal, da bomo morali preiti k popolnemu dodeljevanju gasolinea ali pa k nakaznicam zanj, če se predsednikov program ne bo obnesel in se izkazal za učinkovitega. On je predložil temeljno nakaznico, ki naj bi lastniku omogočila nakup gasolinea za resnične potrebe po normalni ceni, vse nadaljne količine pa naj bi bile 30 ali 40 centov pri galonu dražje. To bi omogočilo temeljno oskrbo vsem po primernih cenah, tisti, ki hočejo več gasolinea, naj ga plačajo po višji ceni.

Kong. Ullman je dodal, da je na dolgo roko zagovornik visokega davka na "učinkovitost avtomobilov", se pravi na število milj, ki jih napravijo na galon gasolinea.

Zakladni tajnik William E. Si-

mon je na isti konferenci poudaril stališče vlade, da je proti vsaki uvedbi nakaznic za gasoline.

Guvernerji se obrnili na sodišče. Uvedbe carine na uvoz olja je naletela na močan odpor pri guvernerjih na severovzhodu ZDA, kjer uporabljajo olje za gretje domov. Poskušali so predsednika Forda prepričati o škodljivosti njegove odredbe, ko pa to niso dosegli, so se obrnili na zvezno sodišče s predlogom, da predsednikovo odredbo razveljavi.

Na dopoldanskem sestanku v Beli hiši z republikanskimi kongresnimi vodniki je Frank Zarb, zvezni energetski administrator, razlagal vladni energetski program. Carina na olje bo povišana na \$1 s 1. februarjem, na \$2 s 1. marcem in na \$3 s 1. aprilom. Na tej ravni bo nato ostala.

Po izjavi predsednikovega tiskovnega tajnika Nessena, naj bi bile države Nove Anglije izveze od uvedbe carine v februarju, v marcu bi plačale le 60 centov na sod in v aprilu \$1.20. S tako olajšavo bi te države bile po mnenju predsednika Forda na boljšem od onih na Srednjem vzhodu in v Rocky Mountains.

Drago olje krivo primanjkljaja v zunanji trgovini

Trgovinsko tajništvo je objavilo, da so imele ZDA v letu 1974 3 bilijone primanjkljaja v zunanji trgovini. Glavni vzrok temu je uvoz dragega olja, saj smo lani izdali zanj skupno 24.6 bilijonov dolarjev, skoraj 17 bilijonov dolarjev več kot leta 1973.

Izvoz deželnih pridelkov iz ZDA je lani porasel za 2.1 bilijona, izvoz strojev pa celo za 9 bilijonov. Skupno smo lani izvozili za 97.9 bilijonov, uvozili pa za 100.9 bilijonov. Ko se je skupni uvoz povečal za 1.7%, je skupni izvoz padel za 3.7%. Samo v preteklem decembru je bilo v zunanji trgovini 606 milijonov dolarjev primanjkljaja. Leta 1973 smo imeli v zunanji trgovini 1.3 bilijona prebitka.

Primanjkljaj v zunanji trgovinski bilanci, še bolj pa znižanje obrestne mere sta potisnila tečaj dolarja na mednarodne denarnem trgu na najnižjo točko tekom zadnjih 18 mesecev.

Iz Clevelanda in okolice

Tečaj za državljanstvo v Euclidu—

V Euclid Senior High School na E. 200 St. se bo 3. februarja začel tečaj za državljanstvo. Prijavijo se lahko vsi, za 15 tednov tečaja je treba plačati \$15.

Mestni svet odobril odpust 119 gasilcev—

Sinoči je mestni svet po novemnem glasovanju odobril odpust 119 gasilcev, kot je to predložil župan R. J. Perk. Mesto je v finančni stiski in mora zmanjšati število uposlenec. Vsi odpuščeni bodo najeti znova 5. marca 1975 in plačani iz zveznih sredstev, določenih za boj proti brezposelnosti.

Mati treh otrok umorjena na domu—

Včeraj popoldne je 15 let stara Barbara Metts po svojem prihodu iz šole našla na tleh v kuhinji doma na 3539 W. 69 St. svojo 13 let staro mater Wanedo E. Metts mrtvo in vso v krvi. Bila je 12 zabodena s kubijskim nožem v hrbet, kot je kasneje ugotovila preiskava. Pokojna je mati treh otrok in je bila 10 let nedeljska učiteljica v farni šoli. Njen mož Paul R. je bil na delu in so mu umor sporočili, ko je čakal pri zdravniku na sprejem. Policija sodi, da je umorjena morilca poznala. Presenetila naj bi ga, ko je ropal v hiši in jo je on nato umoril, da ga ne bi izdala. Iz doma je bila odnesena zbirka pušk, snemalca na trak, kratkovalovni radijski oddajnik in denarnica.

Več pšenice kot lani

WASHINGTON, D.C. — Poljedelsko tajništvo je objavilo, da so zaloge pšenice bile v začetku letošnjega leta za 19% večje kot lani. Na 1. januarja letos je bilo v skladiščih ZDA 1.1 bilijona bušljev pšenice, 1. januarja 1974 pa le 927.2 milijonov bušljev.

Med tem ko so zaloge pšenice večje, so zaloge žit, ki jih rabijo tudi za krmo, za povprečno 22% manjše.

Zambija za sodelovanje z Indijo

NEW DELHI, Ind. — Predsednik Zambije Kenneth Kaunda, ki je bil pretekli teden tu na uradnem obisku, je dejal, da sta se s predsednico indijske vlade Indiro Gandhi sporazumela o sodelovanju med obema državama, o razvijanju Afrike, področja Indijskega oceana in v mednarodnih vprašanjih na splošno.

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Letalske družbe so se sporazumele za cene poletov preko Atlantika. V glavnem so ostale pri cenah, ki so bile dogovorjene lani v avgustu, uvedle pa so znova znižane cene za mladino in za izlete, ki so bili plačani v naprej. Nove cene morajo odobriti pristojne vlade.

PARIZ, Fr. — Predsednik Egipta Sadat je prišel sem včeraj na uradni obisk. Trdijo, da bi rad kupil v Franciji večje količine modernega orožja, pa tudi jedrske reaktorje in drugo. Obisk naj bi utrdil in razširil arabske vezi ne le s Francijo, ampak z vso Evropsko gospodarsko skupnostjo.

BANGKOK, Taj. — Pri parlamentarnih volitvah so stranke sredine odnesle odločno zmago.

ODGOVORNI ITALIJANSKI KROGI NE VERJAMEJO V UVELJAVITEV VPLIVA ZSSR V JUGOSLAVIJI

Kay Withers, sodelavka Chicago Tribune, je poslala svojemu listu iz Rima daljši sestavek, ki ga je ta objavil 25. januarja na uredniški strani pod naslovom "Po Titu kaj? Sovjetski veliki brat-je?"

Sestavek je zanimiv, ker razkriva mišljenje in gledanje odgovornih italijanskih vladnih krogov na položaj v Jugoslaviji in njegove morebitne zaplete po Titovem odhodu s prizorišča.

Kay Withers poroča, da obstoja v Rimu politično gledanje, ki ga strokovnjaki imenujejo "hipotezo sočnega dne", ker napoveduje obsežne neugodne spremembe v severnem Sredozemlju v bližnji bodočnosti.

Zastopniki te precene položaja trdijo, da bo po odho-

du Tita v Jugoslaviji prišlo do zmed in sporov, do boja za oblast, ko bo nekdo pozval Sovjetsko zvezo reševati jugoslovanski socializem in obnavljati red. Tak razvoj bi končal sedanjo "neuvrčenost" Jugoslavije in jo spremenil v sovjetskega satelita. Tako bi se pravoverni vzhodnoevropski komunizem pojavil pred Trstom neposredno na meji Italije, kar ne bi moglo ostati brez vpliva na politični razvoj v Italiji.

Pojava Sovjetske zveze na meji Italije bi pomenila pritisk na italijanske komuniste. Tem bi ne preostalo drugega, kot zavzeti neodvisno stališče ali pa bi izgubili večji del svojega vpliva med volivci, ki jim sedaj dajejo pri volitvah blizu 30% vseh glasov.

Obnova sovjetskega vpliva

v Jugoslaviji bi okrepila italijansko navezanost na NATO, Italija bi bila v takem slučaju pripravljena dati NATO nova oporišča, ki bi itak služila v prvi vrsti njeni lastni varnosti.

Večina poznavalcev razmer v Italiji je mnenja, da bo Sovjetska zveza poskušala s političnimi in gospodarskimi sredstvi okrepiti svoj položaj v Jugoslaviji po Titovem odhodu, niso pa edini glede uspeha takih poskusov.

"Nasledstvo Tita bo brez dvoma sprožilo velika vprašanja v Jugoslaviji," je dejal Manlio Brosio, bivši glavni tajnik NATO in sedaj senator Liberalne stranke v rimskem parlamentu in dodal: "Morda utegne razcepiti republike, ki sestavljajo federacijo. To je očitna hipoteza, ki jo mo-

ramo vzeti v poštev."

Morebitni neposredni poseg Sovjetske zveze v Jugoslavijo po Titu bo zavisel po sodbi Brosia od tega, kakšno mero bi notranji boji dosegli in od tega, kako bi Jugoslavlani sami skušali reševati nastale težave. Če bi Jugoslovanom samim ne uspelo preprečiti morebitnega razpada SFR Jugoslavije, Brosio ne izključuje take vrste sovjetskega nastopa v Jugoslaviji, političnega ali vojaškega.

Večina strokovnjakov vendar, četudi priznava možnost narodnih bojev v Jugoslaviji po Titu, izključuje vsak sovjetski vojaški poseg. V takem razvoju je treba predvideti državljansko vojno v Jugoslaviji in veliko mednarodno krizo, sodi prof. Dennison I. Rusinov, ameri-

ški univerzitetni strokovnjak za Jugoslavijo.

"Tito skuša sedaj utrditi domači sistem, da bi se izognil sovjetskemu posegu in povodu zanj, je dejal D. I. Rusinov.

Italija opazuje razvoj, pa jo ni strah. Način obsežne spremembe ravnotežja sil, ki bi Jugoslavijo spremenil v sovjetskega satelita, je stvar za v povest (science-fiction), pravijo italijanski vladni viri.

"Detenta bi izgubila verodostojnost, Sovjetska zveza zaupanje, Evropa bi bila potisnjena za 25 let nazaj. Mi bi bili znova v mrzli vojni," je ugotovljeno italijanski vladni vir ameriški novinarji Kay Withers mirno gledanje na bližnji razvoj na drugi strani Jadrana.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months

Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 16 Tuesday, Jan. 28, 1975

O mejah slovenske domovine

V "narodni izjavi", vsebujoči slovenski politični program, oni dan objavljeni na tem mestu, je predvidena združitve vsega slovenskega narodnega ozemlja v Zedinjeno Slovenijo. Temule spisu predhodni članek je obravnaval slovensko ozemlje v zgodovinski perspektivi in označil dele tega ozemlja, ki danes niso združeni z glavnino ozemlja v matični domovini. Odrezani so z mednarodno priznanimi mejami od glavnine in je bil zapadni del (goriško in tržaško ozemlje) izročen Italiji, severni del (južna Koroška) Avstriji, vzhodni del (Monošter in Polabje) pa Madžarski. Tako je ostalo tudi po drugi svetovni vojni, vključno popravkom meje z Italijo v prid Slovenije, več stototič slovenskih ljudi izven meja matične dežele. Te meje so ves čas od razpada Avstro-Ogrske l. 1918 ostale boleča rana na slovenskem narodnem telesu.

Zadnjič smo zapisali, da se meje premikajo in popravljajo samo z vojskami. Ta resnica trdno drži, zelo pičle izjeme jo le potrjujejo. Ne sme se prezreti dejstvo, da je bila citirana "narodna izjava" sestavljena in podpisana sredi vojne viharja, v času torej, ko so vse slovenske meje, razen one proti Hrvaški, padle. Starejši rod se še spominja, mlademu pa je treba znova povedati, kako so si Nemci, Italijani in Madžari našo lepo zemljo med seboj razdelili. Hitler je zasedel vso Gorenjsko, vso slovensko Štajersko in znaten del Dolenjske. Meja med njegovim zasedenim slovenskim ozemljem in Mussolinijevu Italijo, ki je okupirala prek bivše krivične meje po sredi slovenske zemlje, določene z londonskim paktom iz leta 1915, velik del bivše kranjske dežele, je tekla po hribovju med St. Joštom nad Vrhniko in vasio Žiri proti St. Vidu pri Ljubljani tako, da je ta vas ostala pod Nemčijo; dalje za Ježico in potem od Zaloga vzporedno s Savo po dolenjskih hribov, vključujoč te hribe v nemški rajh. Na eni strani te črte je bila "Ljubljanska pokrajina", državno-pravno priključena Italiji kot njen sestavni del (ne pa okupirano tuje ozemlje), na drugi strani pa rajhu za stalno priključeno po hitlerjanski mentaliteti "nemško" ozemlje ostale Slovenije. Premurje je bilo "vrnjeno" Madžarski. Tak je bil dejanski položaj l. 1944: vse slovenske meje s sosedi so padle, Slovenije ni bilo več.

Z ozirom na to je bilo ne samo razumljivo in pravilno, marveč imperativno zahtevati take meje obnovljenje Slovenije, da bo postala Zedinjena Slovenija, in da bo "tako zaokrožena celota, da bosta zavarovana nemoreni narodni in gospodarski obstoj in razvoj slovenskega naroda".

Taka zahteva je bila tedaj tem bolj logična in politično stvarna, ker je bilo to ozemlje in narod na njem, v sklopu zapadnega zavezništva v boju zoper sile Osi Rim-Berlin, ki so Slovenijo uničile in narod podjarmile. Ta situacija je tudi dovolj zgovoren dokaz, kako neumno in zlobno je bilo podtikanje "izdajstva" veliki večini protikomunističnega naroda, ki po sami zdravi pameti ni mogel biti drugje kot na strani zapadnih zaveznikov, če je hotel narodno ohraniti se in še kdaj imeti svojo Slovenijo. Drugega izhoda ni bilo: kot zmaga zaveznikov nad silami Osi. To je bila tudi vera ogromne večine domobranstva. Narod ne more biti samega sebe izdajalec.

Minula vojna je vžigala največje upanje med Slovenci, da bo mogoče potegniti nove meje Slovenije tako, da bo uresničena ideja o Zedinjeni Sloveniji. Na veliko nesrečo je prišla vmes revolucija z brezobzirnim, krvavim bojem komunistične partije za absolutno oblast v obnovljeni Sloveniji, kar je povzročilo državljansko vojno in neizmerno gorje. Na drugi strani je našel konec vojne Slovenijo in Jugoslavijo v komunističnem taboru — čeprav po krivdi zapadnih zaveznikov, po vendar v demokratičnem svetu nasprotnem taboru.

Ko je po končanih sovražnostih padel čez sredo Evrope železni zastor in se je znana mrzla vojna stopnjevala do velikih nasprotstev med Anglijo in Ameriko na eni ter Sovjetijo na drugi strani, je napočil čas za ureditev slovenskih meja. Nikdar v zgodovini naroda ni bil položaj tako zelo ugoden za razširitev slovenskih meja tako, da bi se zbrali znotraj teh meja domala vsi Slovenci v Zedinjeni Sloveniji. A gorje! Pogajanja za meje je vodila komunistična partija pod pokroviteljstvom Stalina, tista partija, ki je ukazala sestreliti neoborožena ameriška letala, in tistega Stalina, ki ni držal slovesnih dogovorov in pogodb.

Mejo proti Avstriji na Karavankah bi bilo mogoče premakniti v koroško deželo, da bi objela tamkajšnje slovensko ozemlje, če bi ne bil Stalin že jeseni l. 1944 izjavil Churchill, da je on za ohranitev avstrijskih meja. To zahtevalo je dal tudi avstrijskemu politiku Rennerju. Kljub temu bi bilo vprašanje te meje možno spraviti v debato za zeleno mizo, a "osvobodilna" vojska partizanov se je na zahtevo Angležev nečastno in poniglavo umaknila s položajev, ki jih je imela zasedene po Koroškem (kot nekateri viri trdijo: v zameno za izročitev domobrancev). S tem je zapravila možnost, da bi bila hitlerjanska Avstrijo prikazala v pravi luči: ne kot nedolžno, neodgovorno devico, ki jo je Hitler zlorabil, pač pa kot ljubico, ki mu je sama prile-

tela v naročje z največjim navdušenjem in veseljem. In bi dokazali izkušnje, da so bili avstrijski nacisti hujši od pruskih. Nič takega! Meja na Karavankah je ostala trdna po krivdi komunizma.

Trst in Gorica s pripadajočim ozemljem bi bila danes skoraj 100% gotovostjo znotraj slovenskih meja, Trst verjetno kot samostojno svobodno mesto, kot je bil pod bivšo Avstro-ogrsko monarhijo, če bi bila v Beogradu in Ljubljani vladala zapadnim zaveznikom prijazna demokracija, ne pa sovražni jim komunizem pod rusko komando. Angleži in Amerikanci niso pod nobenim pogojem bili pripravljeni spustiti ruske bojsevice v to veliko jadransko pristanišče, da bi vladali na Jadranu. Največ, kar so mogli, je bil pristanek na Svobodni tržaški teritorij, ki je po zaslugi komunističnega odpora tudi propadel in je Trst danes v Italiji. Taka je zgodba o slovenskih meja po krivdi komunizma. Ali se bo še ponudila taka priložnost za njih razširitev, in kdaj?

BESEDA IZ NARODA

Dobro smo končali in dobro začeli — pa vendar ...

NEW YORK, N.Y. — Pomisel moja je zmeraj na njurjorsko slovensko srenjo, ki ima svojo sredino na Osmi pri Sv. Cirilu. Tudi danes na sobotni dan pred tretjo januarjo nedeljo, ko sedim v sobi. Zunaj je oblačno, radio s svojim vremenskim možicem pravi, da bo noč začelo snežiti in da ne bo prenehalo do ponedeljka, in iz istega radia mi pozneje nekako poje iz njurjorske Metropolitan opere: Ridere Pagliacci..., premišljam kakšen bo jutrajšnji srenjski dan!

Ob začetku decembra, ko je srenja miklavževala, si lahko ob njenem Miklavževem skupu spoznal premik njenega življenja. Ko to življenje teče po svoji vsakdanjosti, njegovega spreminjanja niti ne opaziš tako nenaadno in očitno — kot na primer ob takem dnevu, ki je predvsem dan otrok in mladosti. In ko sem na Miklavžev večer stal, zdaj v ozadju in zdaj v ospredju dvorane in pogledoval v življenjski obraz naše srenje sem se naenkrat zavedel njene življenjske spremembe.

V duhu sem videl neke obraze, ki so bili precej drugačni, videl njih oči trepetati in radosti — Miklavž so pričakovali... Videl sem jih kako so nekaj let pozneje v Miklavževem spremstvu, da radostje že otroke mlajših let... Pa ob zadnjem Miklavžu sem jih videl v skupini mladih mater in očetov sredi svojih otrok, ki pričakujejo Miklavževega prihoda, kot so ga oni pričakovali še pred komaj nekaj leti. Zares čudovita je stara modrost: Vse teče in vse se spreminja...

In prav tako je menda čudovita modrost v tem spreminjanju življenja ohraniti življenje in tisto podobo njegovo, ki ne pozna umiranja in obleditve. Mislim na naše skupno življenje kot narodne srenje na Njurjorskem. Samo dobri dve uri po prejšem sem bral v A.D. od 9. januarja, sestavek s. M. Lavoslave, v katerem nam tudi ona kaže pot življenjskega utrjevanja in ohranjanja. Opisuje nam srečanje s slovensko družino ob presenečenju, kako sta mali hčerki, ki še ne hodita v šolo, pred in po jedi slovensko molili. In med drugim nam pravi tudi tole:

"Vzgoja se mora začeti že v zibelci, pravijo. In tudi slovensčina. Angleščine se bo otrok naučil pri igri s tovariši in v šoli... Otrokom je treba dati dober zgled. Če otrok kaj želi v angleščini, naj bodo starši gluhi tako dolgo, dokler prosilec ne pove stavka v materinščini..."

Kot pisec tega srenjskega stavka sem nekaj ugotovitev s. Lavoslave podčrtal, ko sem se spomnil na svojega očeta in mater ter na njuno duhovno in narodno vzgojo v mojih prvih otroških letih na Glass Avenue v Clevelandu. Kako sem ljubil očetnjavo z otroškim čustovanjem in tudi otroško predstavo, ki sta mi jo ustvarila starša s svojo pripovedjo in s svojim zgledom.

Srenjski Tonček, ki te zapiske dela, ne ujame vsega v uho ali svoje oko — in tako je tudi prav, ker sicer bi... ah, bolj je, da molčim — je vendar nekaj otroškega in lepega ujel, kar se je zgodilo. In te dogodivščine zagotovo ne bi objavil, da me niso k temu vzbudile besede s. Lavoslave, tako so pravilne v sklepanju, ko pravi: *Angleščine se bo otrok naučil pri igri s tovariši in v šoli.*

V naši srenji med kar številnimi slovenskimi otroki imamo tudi Andrejčka Zupancica po imenu. Je nekaj nad štiri leta star. Pa eden od tistih, ki sliši stalno v svojem domu slovensko govorico. Človek bi mislil, da zaradi tega ne pozna angleščine in njenega izražanja.

Pa se je oni dan, ne dolgo tega zgodilo, da je bil Andrejček v svojem početju nekam preveč otroško neroden in zgodila se je dvojna nesreča. Njegovo veselo početje s sestro je napravilo malo škodo. Temu je sledila mala kazen od stare mame, ki pazi naj čez dan. Andrejček je dobil po svoji zadnji plati par močnejših. Zaskalelo je menda. Andrejček pa v jok takšen, da je priklicali stari mami smeh v lice. Andrejček jo otroško ježno pogleda in pravi: "Don't laugh, is no fun." V pravem trenutku pride iz Andrejčkovih otroških ust pravi angleški izraz situacije.

Jasen dokaz, da se nam ni treba bati, češ da naši otroci v Ameriki ne bodo znali angleško. Bati se je treba, da ne bodo nikdar znali slovensko!

In s. Lavoslava nam pove še nekaj iz pripovedi neke slovenske matere na Ameriškem tole: "Mi doma vedno govorimo slovensko. Hčerka, ki je v 8. razredu, je med prvimi v angleščini. Tudi v slovensčini se pogovarja, čita in piše..."

Pa takih slovenskih otrok na Ameriškem, hvala Bogu, je še več. Mi, starejši, moramo gledati, da jih bo še več in več... in le tako bodo slovenske srenje po Ameriškem in drugod po svetu žive. Med temi naj bi bila tudi naša maloštevilna, a razsežna njurjorska slovenska srenja.

Tudi decembrska srenjska nedelja je pokazala živost, kakor tudi svetonočni obisk domače cerkvice sv. Cirila. To tudi lepo pove božično darilo srenjčanov. Po objavi v oglasniku prejšnje nedelje vemo, da je bilo \$2,241.

V življenju je smrt zmeraj prisotna. Živi božični dnevi nam tega niso mogli prikriti. V pogrebni žali v Ridgewoodu je mrtva ležala slovenska njurjorska srenjčanka, 89-letna Veronika Rupe. Zmeraj nasmejana in rekla bi: zmeraj dobrodušna in vesela, je bila zvesta slovenski cerkvi na Osmi. Pri prvi, osmi maši si jo zmeraj videval. Le zadnji dve leti ni več prihajala stalno, a od časa do časa jo je zet le še pripeljal. Bila pa je med članicami Društva sv. Ane KSKJ, ko so imele zadnje veliko obhajilo.

Nikdar ne bom pozabil njene šegavosti, bila je pač prav naša

Belokranjica! Na sončno prijetno nedeljsko jutro je bilo, ko sva se po osmi maši malce pogovarjala. Pa mi naenkrat govor obrne čisto v drugo smer rekoč:

— Tonček, zakaj se pa ti nisi oženil, ko se tako lušno smeješ?

— Saj veste, mamca Veronika. To se že tako marsikomu zgodi v njegovem življenju, sem ji odgovoril.

Ona pa moj odgovor povzame v mojo pravo zadrego in pravi:

— Tonček, ali zares nisi nikdar premišljeval, kakaj je Bog Adamu Evo dal?!

— Ne, mamca, tega pa zares še nisem nikdar premišljeval, sem ji v smehu odgovoril. In oba sva se tako iz srca smejala drug drugemu, da sva bila oba prav do srca vesela. Ona je odhitela z drobnimi koraki proti Prvi Aveniji, jaz pa sem stal naprej pred cerkvijo sv. Cirila in zrl za njo ter premišljeval... Ni še pet let od tega!

Miklavževa srenjska podoba in mrtva Veronika in decembru mi vse govori, da se vse spreminja in da življenje vendar teče naprej. Ker je zakon življenja tudi takšen, da le življenje življenje rodi in le po taki poti bo naše srenjsko življenje še teklo naprej...

Na Novega leta dan sem dobil tale vtis. Naši srenjčani, ker nismo imeli na Osmi skupnega srenjskega silvestrovanja, so se v tej noči — omišljene razmetave časa, ki se dejansko zapisuje — držali kar bolj svojih domov. V cerkvi sv. Cirila se nas je zbralo kar izredno veliko za ta dan novoletni, ko ga nekateri preživljajo klaverno po vsem veseljačenju...

Potem je prišla prvomesečna nedelja. Pri prvi maši so bili člani Društva Najsv. Imena. Na sestanku v dvorani so potem izbrali nov odbor, ki ima sprejembi samo na mestu predsednika in podpredsednika. Predsednik je zdaj Jože Simič (Schimitsch). Z njegovim dovoljenjem zapisujem njegov priimek po slovensko, čeprav je po očetu kočevskega rodu, mati pa je bila Slovenka. Zanimiva bi morda bila v tej zvezi moja pripomba, ki sem jo Jožetu že povedal, da sem po ljubljanski "Družini" ugotovil, da je sedanjí srbsko-pravoslavni prota v Ljubljani Andrej Simic. Jože pa mi je povedal, da je to ime zasedil tudi na Sušaku. Zgodovina nam govori o Vojni krajini in pa o uskokih, ki so bili v glavnem srbskega rodu. Premišljam nekatera slovenska imena kot so: Simič, Cvetković, Črnković, Juretič in tako dalje, pa bomo spoznali dvojni pomen januarske molitvene sedmine za ednost kristjanov.

Za podpredsednika je bil izvoljen Vinko Bugar, mlajši. Tajnik je ostal Miro Zupancic in blagajnik Tonček Babnik. Upajmo, da se bo odbor tega farnega društva zavedal, da mora to društvo — na drugem področju kot vodstvo prosvetnih ur — dajati impulz celotnemu srenjskemu življenju. Tega se mora zavedati predvsem, da je na predhodnik, ampak poobdnik za čim lepšo in čim bolj živo srenjsko življenje v prihodnjem letu 1976, ko bo naša dežela Amerika slavila svojo 200-letnico na dan 4. julija.

In prav na dan 4. julija 1916 je bilo blagoslovljeno središče naše slovenske njurjorske srenje, cerkvice sv. Cirila na Osmi.

Torej: Amerika bo drugo leto 4. julija slavila 200-letnico, njurjorsko srenjsko središče na Osmi pa svojo 60-letnico.

Tudi vsa druga društva naj mislijo že zdaj na to slavo.

Naš letošnji srenjski piknik kot tudi jesenski slovenski skup naj pokazeta, da slovenska srenja na Njurjorskem hoče živeti, da se spet združuje in utrjuje in da bo v njej še slišati v naslednjih desetletja slovensko molitev, besedo in pesem...

Tone Osovnik

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — (XVIII.) — Po nenadni smrti kralja Aleksandra je prevzel vodstvo države regentski svet v imenu mladoletnega kralja Petra II. Na čelu je bil knez Pavle. Vzgojen v Angliji, je skušal vsaj delno popraviti napake kralja Aleksandra. Toda od njega vsiljena ustava je ostala nespremenjena; niti se ni smela spremeniti. Srbski generali so bili proti. Slovenci smo še dalje ostali "dravobranci", prepovedana je bila slovenska zastava, prepovedano imenovati organizacije ali ustanove — slovenske... Prav za evharistični kongres v Ljubljani l. 1935 je bila sprememba tudi v vladi. Na površje je prišel kot predsednik vlade Milan Stojadinović. V vlado je stopil tudi dr. Anton Korošec, ki je z ostalimi slovenskimi voditelji takoj po smrti kralja Aleksandra prišel iz internacije. Takrat je dr. Korošec rekel: "Treba je vse pozabiti in odpustiti." Mislil je na bodočnost države, ki je bila v svoji osnovi do dna gnla in pretresena. Zbor zaupnikov SLS v Ljubljani je sklenil, naj se dr. Korošec sporazume z dr. Mačkovićem in da naj oba skupno nastopita proti beograjski hegemoniji. Toda dr. Korošec je šel svojo pot. Mimo Zagreba v Beograd. Bila je to usodna napaka.

Vprašal sem duha svetnika A. Merkuna, zakaj je on tako ravnal. Odgovor je bil: "Slovenski gospodarski krogi so ga prisilili, da reši slovensko gospodarstvo in združništvo pred polomom." Še danes tega ne razumem. V juliju 1935 je bil v Ljubljani evharistični kongres. Nekaj veličastnega. Bil je pod pokroviteljstvom škofa Gregorija Rožmana. Sv. oče Pij XII. je imenoval poljskega kardinala Avgusta Hlonda za svojega delegata. V Mariboru je bil prvi svečani sprejem. V imenu vlade je pozdravil delegata tedanji ban dr. Dinko Puc. Na tem kongresu sem govoril v Rokodelskem domu obrtni in delavski mladini. Navzoč je bil tudi mariborski škof. Tema govora je bila: V cerkev vabijo zvonovi. Škof dr. Gregorij Rožman se je udeležil tudi evh. kongresa v Chicagu l. 1937. Povedal je, da je naš slovenski evh. kongres po veličastnosti daleč prekosil čikaškega. Kongresa v Ljubljani se niso udeležili — Hrvati... (Dale sledi.)

Na predvečer obletnice smrti svetniškega škofa in misijonarja Friderika Baraga, ob 45-letnici ustanovitve Baragove zveze je bila v slovenski cerkvi sv. Stefana spominska sv. maša, katero je daroval župnik p. Tomaž Hoge ob somaševanju slovenskega rojaka Fr. Richarda Lavriha. Župnik p. Tomaž je imel lep nagovor, v katerem je osvetlil delo tega velikega slovenskega pionirja in misijonarja med Indijanci in poznejšega škofa Friderika Baraga. Po maši je bilo v spodnji dvorani, tam, kjer je bila pred 45 leti ustanovljena Baragova zveza, zborovanje, ki je bilo prav živahno. Tudi udeležba je bila lepa. Otvoril ga je dr. Ludvik Leskovar, ki je predstavil zastopnike različnih organizacij, kakor: Mr. Kučica iz South Chicaga, dopisnika Chicago Tribune Mr. Freda Orehka župnika č. g. Tomaža Hoge, č. g. Richarda Lavriha, Corinne Leskovar, urednico "Zarje", Louise Zefrana in Ronalda Zefrana, gl. tajnico SZZ g. Fanika Humar, dr. Leopolda Humarja, dopisnika Ameriške Domovine Mirke Geratiča, Mr. Jaegerja, Franka Vavpotiča, upraviteljico Slovenske šole go. Ano Gaber, go. Metodo Fischinger. Vsi so v kratkih govorih poudarili veliki pomen škofa Barage za Ameriko in njegovo delo za pokristjanjenje Indijancev in želeli uspeh za njegovo beatifikacijo. Izvoljen je bil tudi stalni odbor: Častni predsednik je naš poznani baragolovec ing. Jože Gre-

gorič, za stalnega predsednika je bil izvoljen Mr. Fred Orehek. Bili so na dnevnem redu razni predlogi, kakor npr. romanje v Marquette na Baragov grob. Glavna točka je bilo poročilo ing. Jožeta Gregoricha o delu za Baragovo beatifikacijo, o delu, ki ga je opravil po raznih arhivih v ZDA, v Evropi, ki nikakor ni bilo lahko. Izrazil je upanje, da bomo vsaj za prihodnje sveto leto dočakali njegovo beatifikacijo. Potrebna pa je molitev in tudi gmotna podpora za to delo.

Naša zvesta naročnica ga. Anica Tašner je dobila iz Slovenije žalostno sporočilo, da ji je 15. jan. umrla njena mama Marjeta Vinko, v lepi starosti 74 let. Tukaj zapuša hčerki go. Anico, poročeno Tašner in Pepco, poročeno Kores. Naše iskreno sožalje!

Slovenska radijska ura, katero vodi dr. Ludvik Leskovar in njegova "boljša polovica" (njegov izraz), je spremenila postajo. Od 17. jan. naprej oddaja na postaji WOPA na 1490 kc. vsak petek ob 10.30 zvečer. Postaja, tako pravijo, je močnejša od prejšnje. Sem jo skušal ujeti, pa sem bil prepozen. Ujel sem samo to, kar je povedala ga. Corinne o "kranjskih klobasah in drugih dobrotah". Bom pa prihodnji petek bolj gotovo ujel pravi čas. Pa sem take narave, da takrat že smrčim...

Beremo o izjavi H. Kissingerja, da bodo Združene države v skrajni sili zasedle na olju bogate dežele, da rešijo iz "zadržanjenja" svobodni svet. Ali mar ni to nevarna igra z ognjem, katera vodi nujno v novo vojno. V ozadju svetovno judovstvo...

Okrog 2 milijona dolarjev ni bilo dosedaj dvignjenih pri državni loteriji. Vzrok: ali premalozanimanja in nepoznanja pogojev, ali pa — skoraj ni mogoče verjeti, nečesto postati bogati...

Škofijski list "New World" poroča, da je bilo l. 1974 nad 1.8 milijonov abortusov (odprave plodu) v ZDA. Skoraj nerazumljivo! Pa so tako kričali, ko je bilo ubitih v Vietnamu v 10 letih nekaj nad 50,000 Amerikancev. Znana angleška zdravnica dr. White pove rezultat takega početja: "Imamo več nezakonskih rojstev, imamo povečanje bolezni, zločinov, spolnih in duševnih bolezni ter veliko samomorov. Bog se ne da zasmehovati..." Razmislimo o tem, tudi mi Slovenci!

Tradicija. — Učitelj razlaga učencem, da pomeni tradicija nekaj, kar se prenaša iz roda v rod. "No, mislim, da ste me razumeli. Glavan, povej mi kak primer." — "Moje hlače, gospod učitelj..." Pa to ni bilo v Ameriki, tukaj matere ne znajo zašiti raztrganih hlač in gredo kar v "garbič".

Konec mora biti. Ura je pozna in sneg se obeta za jutri. Kaj, če ga bom moral kidati, predno grem v cerkev?

Lep pozdrav, vaš

"Toti Štajerc"

Prijava nedržavljanov

Direktor urada za vseljevanje in naturalizacijo opozarja vse nedržavljanke, da se morajo tekom meseca januarja prijaviti pravosodnemu tajništvu na posebnih obrazcih, ki se dobe na vseh poštah in v vseh uradih Immigration and Naturalization Service. Kdor se ne bi prijavil, se izpostavlja nevarnosti hude kazni ali celo morebitnega izgonu iz ZDA. Nedržavljanke te dežele, ne prezrite te važne prijave!

— V naši deželi nosi 27 naselbin ime Franklin in prav toliko Clifton.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Skozi dva oddajnika

Kmalu bo mesec dni, ko smo stopili v leto 1975. Na začetku vsakega leta odmevajo po svetu spomenice, nasveti, dobre želje, pozivi izjave. Dajejo jih in jih pošiljajo podložnim in "podložnim" vladarji, voditelji, vodniki in tisti, ki se čutijo odgovorne (ali, ki bi radi bili) za usodo drugih.

Slovenci v svobodnem svetu smo stopili v 30. leto emigracije. V tem letu bomo bolj kot kdaj prej mislili na eksodus, ko smo zapuščali eno dobrino — domovino —, da si ohranimo drugo — svobodo. Ob tej obletnici bo v domovini pri vladujoči manjšini proslavljanje zmaga na dnevnem redu. Pri molitvi na večini pa bo grenkost podložništva še bolj grenka in bo jarem diktature še bolj pritiskal na ramena, na zavest in na srca.

Na pragu te 30-letnice sta Slovincem v širnem, a svobodnem svetu, spregovorila dva: ena uglasnena, ki je NO za Slovenijo, in en posameznik Ciril A. Zebot. Ali z drugimi besedami emigracija je spregovorila skozi dva oddajnika.

Obe poslanici silita k razmišljanju tiste, ki se strinjajo s tem načinom političnega dela za slovensko bodočnost, in tiste, ki se z vsebino teh poslanic ne strinjajo. Tudi ti drugi namreč postavljajo vsaj del, mogoče celo velik del emigracije, ki je nasprotna sedanjim komunistični ureditvi Slovenije.

Da je spregovoril NO za Slovenijo ob 30-letnici svojega obstoja in povedal Slovincem v domovini, zlasti tvorcem slovenske usode, kaj naj bi bila njena bodočnost, je razumljivo. Navajeni smo, da od časa do časa slišimo, kako se NO za Slovenijo bori za slovensko svobodo. Bolj preseneča beseda Cirila A. Zebota, ki kar v uvodu pravi: "Kaj bi ob novem letu 1975 mogli povedati Slovenci v svetu Slovincem v domovini". (A.D., Jan. 1975.) Ni dvoma, da ima vsakdo, ki je vaju sukatu pero, pravico pisati komurkoli tudi o skupnih narodnih problemih. Toda slog, že v naslovu, Ciril Zebotovih besed je kot, da bi govoril v imenu mnogih, če ne celo vseh Slovencev v emigraciji. Celo dovoljuje jim različno politično naziranje. Gre pa še dalje; njegova spomenica je tudi po vsebini silno podobna "Izjavi in po-

zivu NO za Slovenijo".

Obe izjavi imata najprej nekaj zgodovinski uvod, dalje pogled na preteklost, sedanjost in prihodnost slovenskega naroda. In oba pogleda sta si začuda podobna. NO se ideološko izreče jasno proti komunizmu, politično za zvezo s Hrvati in Srbi v Jugoslaviji in kočno za načelo "da ima slovenski narod prav tako kakor drugi narodi Jugoslavije pravico do lastne države". Odločno se postavi proti razbijanju sedanje državne jugoslovanske tvorbe. Iz tega gledanja logično sledi trije cilji, ki jih NO postavlja:

1. Boj proti diktaturi in za suverenost narodov Jugoslavije;
2. opozorilo na nevarnost sovjetske zasedbe;
3. če Jugoslavija razpade, naj Slovenija postane mednarodno priznana država. V tej tretji točki se je NO za Slovenijo vendar dokopal do poguma, da je pogledal v oči možnosti, da ni Jugoslavija večna in dokončna rešitev za Slovence.

Ciril A. Zebot v svojih napotkih Slovincem prihaja do istovetnih zaključkov. Tudi on ima svoj pogled na položaj naroda doma in ta pogled je v bistvu enak onemu, ki o njem govori NO za Slovenijo. Tudi on se zavzema za to, da ne smemo razbijati Jugoslavije in da se moramo dogovarjati z drugimi narodi v tej državni tvorbi in v tem dogovarjanju graditi slovensko državno suverenost. In končno, tako pravi, če odpovedo vsa prizadevanja v smeri jugoslovanstva, potem "bodo Slovenci morali zavarovati svoj mir in neodvisnost z neomahljivim uveljavljanjem svoje državne suverenosti na ozemlju slovenske republike." Naiven je poziv iz emigracije, naj bi izločeni republiški prvaki, kot Stane Kavčič, preprosil Tita, dokler je še živ, da bi njim prepustil ureditev razmer med narodi Jugoslavije na miren in sporazumevaloč način. Ko je toliko govora o suverenosti naroda, zakaj pa ne bi poklicali k urejanju zadev naroda samega, naj na svobodnih volitvah odloči, kakšno bodočnost si želi in kdo naj mu kroji to bodočnost.

Človek se vpraša, kaj bodo besede teh dveh oddaj iz emigracije koristile narodu doma. Ljudje zanje ne bodo zvedeli. Diktatura se zanje ne bo zmenila. Je pa vendarle važno, da se sliši glas iz emigracije. Slišati bi ga moral in to bolj pogosto tisti sprejemnik ali sprejemniki, ki bodo imeli odločilen vpliv na bodoči razvoj. Če "so Slovenci živeli in še živijo v okvirih, v katerih konec koncev odločajo

drugi", potem je prvenstvene važnosti, večje kot so poslanice, pozivi in izjave, da ti drugi odločujoči vedo za slovenske zahteve, poznajo do podrobnosti slovensko naseljenost in slovensko zgodovinsko dogajanje. To bi bil bistveni postulat politične emigracije. V dobro pa ji je treba šteti, ker se bliža bolj enotnemu gledanju na položaj. Mogoče pa niso več daleč časi, ko bo med podpisniki Izjave NO za Slovenijo tudi Ciril A. Zebot.

Por.

Ob desetletnici Slovenskega doma

Slovenski dom v Torontu je preživel svojo otroško dobo in je stopil v leta mladinstva. Prav bi bilo, da bi kdo izmed odbornikov napisal o njem kratko zgodovino za zgodovino oz. za tistega, ki bo to zgodovino pisal.

V soboto, 18. januarja 1975, je bila proslava tega jubileja. Odbor društva Slovenski dom je pod vodstvom predsednika g. Janeza Muhliča priredil banketni večer. Večer je bil podoben drugim banketnim večerom, ki se v Domu vrstijo skozi leta. Razlika je bila samo v tem, da so se večera udeležili tudi zunanji gosti. Pokrajinsko vladno je zastopal član parlamenta za Ontario Mr. G. Nixon, federalno vlado pa poslanec in bivši minister dr. Stanley Haidasz. Večer je vodil tajnik društva g. Peter Klopčič.

V svojem pozdravnem nagovoru se je spomnil vseh bivših predsednikov in odbornikov, vseh zaslužnih delav in delavcev, ki so pripomogli, da je Dom preživel najtežje čase začetka svojega delovanja. Odbor je vsem zaslužnim dal priznanje v skromnih darilih. Darila so prejeli: ga. Dolenc, ga. Hace, g. Dolenc Lojze, ga. L. Grmek, g. Arhar, g. Ciril Preželj, g. Frank Nagode, ga. Francka Turk, g. F. Ješe in g. P. Klopčič. Večer je poleg že omenjenih predstavnikov oblasti pozdravil tudi predstavnik srbske cerkve sv. Mihaela g. Srbo Milojevič, ki se je banketa udeležil v svojo go. soprogo.

Ni potreba posebej poudarjati, da je bila proslava 10-letnice lep večer, ob okusni in obilni večerji, ki jo zna pripraviti samo ga. Hace, in ob prijetnih melodijah, ki so jih proizvajali "Vandrovički". Dvorana je bila polna do zadnje možnosti. Nekaj gostov je moralo celo oditi, ker zanje ni bilo prostora. Ponovno se je že pokazalo, da je Slovenski dom premajhen. Naj bi bil sklep ob 10-letnici: v drugi desetletnici nov dom, večji, še lepši in še bolj reprezentativen.

Priznanje in zahvala vsem, ki so vzdržali in trudu in znoju 10 let in so dosegli, da je Slovenski dom v Torontu uspeh, uspeh tudi v gospodarskem smislu!

Por.

GLAS S PRERIJE Pogled v preteklo leto 1974. (Nadaljevanje)

Častljiva leta pogumno uživa med nami ga. Antonija Hribar. Dobro izgleda kljub temu, da včasih malo potoži radi zdravja. Ne prisodbi ji ji, da je že v 82. letu. Kdor se z njo poda v pogovor, uvidi, kako zbrana in bistra je v umu. Kot zvesta naročnica priljubljenega dnevnika "Ameriška Domovina" pridno zasleduje novice sveta, iz nabožnih slovenskih časopisov pa črpa duhovne moči. Vse to ne odvaža njene osamljenosti in žalovanja po dobrem možu Jerneju; 16. februarja bo peta obletnica njegove smrti. Rada te osamljenosti je Hribarjeva mama zelo vesela, če jo kdo obišče, in rada je v veseli družbi, da tako vsaj

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Poljedelski minister Eugene Whelan je pretekli teden napovedal, da bodo stroški za hrano v letošnjem letu v naši deželi porastli za okoli 15%. Pripomnil je, da morajo farmarji računati, da bodo tudi njihovi stroški rasti. Pri svojih nakupih bodo morali biti pazljivi, da bodo res dobili za vsak izdani dolar največ, kar bo možno.

*

Predsednik vlade LR Kitajske Ču En-laj je pred narodnim

delno pozabi na bridkosti te naše solzne doline.

*

Profesor Janez Mahnič, ki je poučeval več let po različnih krajih Kanade, se je sedaj ustalil v našem prikupnem mestu Lethbridge. Poučuje na tukajšnji katoliški srednji šoli (Catholic Central High School). Želimo mu sreče in uspeha v njegovem poklicu, kateri zahteva dandanes precej napora in vztrajnosti.

*

Leta 1974 so prerijske poljane privabile z različnih delov Kanade, Amerike, Argentine in Slovenije lepo število obiskovalcev. Poleg že zgoraj omenjenih, kateri so prihiteli iz različnih vzrokov, so Bohovo družino obiskali brat Ivana Boha Lojze iz Ljubljane in sestra Ani Ferkulj s sinom Janezom iz Toronta. Brata Jože Dejak z družino iz Toronta in Ludvik iz Slovenije sta bila gosta svojega strica Ludvika Pahuljeta in njegove družine. Iz Windsorja so obiskali Ivanko Dimnik in družino njena sestra Vida Korošec s svojim možem Stanetom, hčerko Beti in sinom Stankom. Zorka Dimnik pa je dobila obisk iz Clevelanda, obiskala jo je njena nečakinja z družino.

Upamo, da so bili vsi obiskovalci zadovoljni z našo gostoljubnostjo in uživali čistočo prerijskega zraka. Želimo, da nas zopet kmalu obiščejo!

Na obisk v domači kraj se je preteklo leto podal le Dimnikov Stefan, žena Anica in sinova.

*

Sedaj še o naši mladini! Nekaj tu rojenih otrok slovenskih staršev, kateri so prišli v Kanado po vojni, se je že poročilo. Drugi študirajo po različnih univerzah in višjih šolah (kolegij), kakor v Lethbridgeu, Calgaryju, Edmontonu, Vancouverju in Ottavi. Vsako leto je na tukajšnji srednji šoli odlikovanje dijakov, med katere spadajo tudi otroci naših slovenskih staršev. V letu 1974 so prejeli taka odlikovanja in nagrade sledeči otroci: Alenka Dodič za najvišjo oceno na splošno v 8. razredu in pa "Honor pin". Frank Nicvak v 9. razredu "Honor pin", Marta Kaplan za najvišjo oceno v 10. razredu, nagrada za verouk in pa "Honor pin". Leo Dimnik v 10. razredu "Honor pin" in nagrado za "Creative Writing". Ernest Rogan, 10. razred, "Honor pin" in nagrado za "Creative Writing". Bernadette Pahulje v 11. razredu "Honor pin" in nagrado za "Creative Writing". V 12. razredu je bila nagrajena Leila Kveder in sicer za najvišjo oceno v francoščini, "Matriculation Scholarship", za verouk, "Creative Writing" in "Honor pin".

*

Leto smo zaključili s šefanovanjem, na katerega nas je povabil Dimnikov Stefan. Preskrbel je, da nihče ni trpel žeje, njegova žena Anica pa je obložila mizo z dobrotami. Ob tej priliki želimo vsem rojakom obilo sreče in božjega blagoslova v novem letu 1975!

A. D.

ljudskim kongresom — nekakim parlamentom — ki se je stal po več letih prvič, trdil, da bo LR Kitajska ob koncu tega stoletja moderna socialistična država.

Ko je napovedal velik napredek in nove uspehe za Kitajsko, je Ču En-laj prerokoval, da se bosta Amerika in Rusija zaradi "ostrega tekmovanja" neizogibno zapletli v oborožen spopad, ki se bo razširil v "novo svetovno vojno".

*

Delavski minister Ontaria je dejal, da je veliko število delovnih mest praznih, ker za nje ni zanimanja. Izpolnile bi jih lahko ženske in mladina, pa tudi delavci iz predelov, kjer zaslужka manjka.

Precej ljudi ne mara slabše plačanih delovnih mest, dokler ima možnost prejemanja brezposelnostne podpore.

*

Uposlenci Toronto Transit Commission - skupno okoli 5,900 - so dobili v novi dvoletni delovni pogodbi 32% povišanja plač, ki bo izvedeno v treh stopnjah.

*

Shell Canada Ltd. je objavila pretekli teden, da je odkrila novo ležišče olja in naravnega plina v delti reke Mackenzie, nekako eno miljo od vrtnice Niglingak H-30, iz katere je priteklo olje januarja 1973.

*

Moskovska "Pravda" je pretekli teden ob obletnici smrti Lenina v dolgem sestavku hvalila "kolektivno vodstvo" Sovjetske zveze. Nekateri bi radi v tem videli znamenje trenja v vrhu, ki bi mogla privedi do novega vodstva Sovjetske zveze, ko je položaj glavnega partijskega tajnika Brežnjeva še vedno negotov.

*

Prometno tajništvo ZDA je objavilo ugotovitve tri leta trajajoče študije o obsegu škode, ki bi jo napravila nadzvočna letala na gornjem delu ozračja, zlasti na obseg ozonskega pasu, ki varuje zemljo pred močnimi sončnimi ultravijoličnimi žarki. Pred leti je bilo o tem veliko razpravljano in so prav možno nevarnost na ozonsko plast navajali med glavnimi vzroki odpora gradnje nadzvočnih potniških letal v ZDA.

Študija je prišla do zaključka, da potniška letala z nadzvočno brzino, ki bi letela nad gornjim robom ozračja, ozonske plasti ne poškodovale. ZDA so ustavile graditve takega letala leta 1971, zgradili pa so taka letala Francozi in Rusi. Skupno predvidevajo, da bodo v bližnji bodočnosti vključili v potniški promet 16 francosko-britanskih nadzvočnih letal vrste Concord in 14 sovjetskih nadzvočnih letal vrste TU 114.

Kvibeška policija je v enem največjih zasledovanj iztaknila, obkolila in v spopadu ubila Ricarda Blassa, znanega pod imenom "Maček", ker mu je ponovno uspelo pobegniti iz ječe. Navedeni je bil na sumu, da je kriv umora 10 oseb v nekem nočnem zabavišču v Montrealu. Vseh 10 so našli mrtvih v mali šrambi za pijačo, kamor so jih morilec zaprl, predno so hišo zažgali. Bil je to eden najzlobnejših in največjih množičnih umorov, kar ji Kanada pomni.

*

Na trgovini s starinami je bilo vabilo:

"Vstopite in kupite, kar je vaš babica zavrgla!"

Novi canterburyski nadškof Donald Coggan, vodnik 50 mili-

jonov anglikancev po vsem svetu, daje prednost potrebam ljudstva pred gradnjo cerkvenih stavb. Tako je rekel sam ob svoji vmetitvi za 101. nadškofa v Canterburyju. Novi nadškof je znan teološki strokovnjak, star 64 let. Pred imenovanjem za novega vodnika anglikanske cerkve je bil nadškof v Yorku. V letih 1937-1944 je živel v Torontu in razlagal Sv. pismo nove zaveze na Wycliffe College, zato so mu kanadske razmere dobro poznane.

*

Predsednik ZDA Gerald R. Ford je dejal pretekli teden, da iskanje podatkov o življenju članov Kongresa od strani FBI po njegovem ni na mestu, ne zdi se mu pa narobe, če FBI dobljene podatke o članih Kongresa hrani.

*

Vest pretekli teden, da ima FBI podatke o večjem številu članov Kongresa je dvignila v Washingtonu precej prahu, med kongresniki pa nejevolje. V javnosti na splošno zaradi tega ni bilo kake glasne kritike, kar naj bi pomenilo, da ta ne verjame popolnoma v pravičnost, poštenost in pokornost zakonom ljudskih zastopnikov.

Včasih so dejali: Pod kožo smo vsi ljudje krvavi!

*

Papež Pavel VI. je odredil močno zmanjšanje izdatkov Vatikana v proračunu za leto 1975, da bi bili ti v skladu z dohodki, je razkril državni tajnik kardinal Villot.

*

Britanci so se glasno dvignili proti načrtu za prodajo gasolina na nakaznice. Vsak avtomobilist naj bi dobil na mesec 10 galonov gasolina po \$1.15, kar bi ga hotel imeti preko te količine, bi ga moral plačati po \$2.76. Po tej ceni bi ga lahko kupil, kolikor bi ga hotel.

Sedaj stane gasolin v Veliki Britaniji \$1.70.

*

Ko se je v Asbestosu, Que., začela premikati zemlja in so štiri hiše zdrsele v globino jame, kjer kopljejo azbest, je okoli 250 ljudi zapustilo v strahu svoje domove in se umaknilo na varnejši kraj. Eno miljo široka jama je eden največjih odprtih rudnikov na vsem svetu.

*

Zupan Montreala Jean Drapeau je pokrajinski skupščini dejal, da še vedno upa, da bi se mogle olimpijske igre prihodnje leto v Montrealu kriti z lastnimi dohodki, če bi le zvezna vlada dala organizacijskemu odboru dovoljenje za razširjenje izdaje spominskih kovancev in spominskih znamk ter olimpijske loterije.

*

Idi Amin, predsednik Ugande, je dal prijeti trgovce in druge poslovne ljudi v glavnem mestu Kampali ter jih dal javno prepestiti, ker da nezakonito višajo cene blaga.

*

Mati dijaka srednje šole je napisala sinku takole opravičilo: Oprostite, prosim, mojemu sinu izostanek od španske ure. Je tako hudo prehlajen, da more govoriti komaj — angleško.

*

Južnovietnamske čete so s helikopterji zasedle strateški vrh, ki nadzira dohode do mesta Tay Ninh. Ko so nato hoteli poslati okrepitve, so se morali helikopterji umakniti pred močnim rdečim streljanjem. Bombna in lovka letala so nato napadla postojanke rdečih na pobočjih gore, pa njihovih skrivališč niso mogla uničiti.

Rdeči so od začetka leta v obsežnih napadih tako v Južnem Vietnamu kot v sosednji Kambožji, kjer pritiskajo na glavno mesto Phnom Penh. To je odrezano od okolice in dobiva nujno oskrbo delno le še po reki Mekong delno pa je dovažajo letala.

*

Kljub povečanju stroškov smatra Syncrude Canada Ltd. iz Edmontona še vedno gradnjo naprav za pridobivanje olja iz oljnega peska za gospodarsko donosno podjetje. Kljub temu je v stiski za sredstva in je sklenilo gradnjo ustaviti, če ne bo dobilo do konca januarja novih družabnikov, ki bi naj nadomestili odstop Atlantic Richfield Canada Ltd. iz skupnega programa.

*

V zadnjem četrtletju 1974 je imela Kanada v zunanji trgovini 383 milijonov dolarjev primanjkljaja, med tem ko je imela v tretjem prebitke 51 milijonov.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

FOR RENT
Five rooms, down, off Grove-wood Ave.
Call after 4 p.m. 531-0375

(19)

V NAJEM
dve sobi za eno odraslo osebo, na 1067 E. 61 St. Kličite od 4. do 9. zvečer 732-8731.

—(17)

Išče stanovanje
Slovenec, samski, miren. zaposlen, želi dobiti primerno stanovanje z garažo, v okolici cerkve Marije Vnebovzete v Collinwood ali E. 200 St. Kličite 681-7758.

(16)

V najem
se oddajo tri neopremljene sobe s kopalnico spredaj, zgoraj. Odrazim. Na E. 71 St. blizu St. Clair. Kličite 361-0989 po peti uri popoldne.

(24,28,31, 3 feb)

EUCLID ZIDAN DUPLEX
5-5, na Lake Shore Blvd. dve spalnici, kopalnica zgoraj, sprejemna soba, jedilna soba in kuhinja na prvem, rekreacijska soba, dvojna garaža. Dobra investicija. V zgornji štiridesetih.

NOVA HIŠA V EUCLID
od E. 260 St. tri spalnice, z aluminijem obita, 1½ kopalnica. Polna klet. Kompletne vdelane (built-ins) in popolno karpetirana. Se lahko takoj vselite.

GLEN DRIVE
Od Route 91 nov z aluminijem obit ranč, dvojna priključena garaža. Polna klet. Delana po naročilu, z vgrajenostmi, 1½ kopalnica, karpetirana. Se lahko takoj vselite.

STEVENS BLVD.
od Route 91, zidan ranč, s tremi spalnicami, polna klet in den na prvem. Dosti izrednosti. Se mora videti, da se prepričate. Samo osem let star.

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprlo od 9. do 9.

(18)

FOR SALE
Dining room set, appliances, stove, refrigerators, washer dryer, carpeting. All in good condition. Call 391-0821.

—(16)

Hiša v najem
Hiša 4 sobe, 2 spalni sobi, kopalnica, prenovljena kuhinja, furnez na plin, polna klet, vse na novo dekorirano. Če se potrebuje še ena spalnica soba v drugem nadstropju. Nahaja se na 1227 Norwood Rd. ali pa kličite 431-9061.

(17)

Help wanted Male or Female
JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.

(x)

Female help wanted
Lady for housework in East Side home. Transportation desirable. Time to be arranged. Call 247-4592.

—(16)

ČARTER TORONTO -- LJUBLJANA 1975

27 Juni do 26 Aug. CENA \$379.--
27 Juni do 4 Aug. uključno zavarovanje
3 Juli do 5 Aug. PARTIJAGA Lbs 66
10 Juli do 4 Aug. Boeing 707
10 Juli do 19 Aug. CIMPRESNJE
4 Aug. do 19 Aug. PRIJAVE!
4 Aug. do 26 Aug.

Na razpolago tudi JAT in AIR CANADA čarterski v ZAGREB, in iz Jugoslavije. MLADINA do 22 let poseben popust iz Kanade. NAVADNE KARTE

VSEH VRST.

Nov 2 do Nov 19 BUENOS AIRES
Grupa \$511 in \$139 Hoteli.

Potni listi, INCOME TAX, vizumi

PETER URBANEC, javni notar
DR. KAREL ZUZEK

KOMPAS EXPRESS

635A Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6G 1K8
tel 534-8891

VELIMIR DEZELIC:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

Se istega dne na predvečer naznani Teoktistov služabnik filozofu Konstantinu, da je cesarica Teodora, dasiravno je bolna, s postelje izpolnila njegovo željo; in filozof Konstantin je že knjižničar patrijarha Hagije Sofije.

Mile sedi na stopnici pred vhodom in premišlja, kako cvetje bi dal v sobo mladega gospodarja.

"Lovor cvete. Toda z lovrom kitijo tekače in bučglavega Makedonca Bazilija. Tudi mirta cvete in rožmarin. Toda Konstantin si je izbral za družico in vrstno Hagijo Sofijo, Sveto Modrost."

In zveseli se Mile: "Pa zato mu je dal Bog, da bo odslej živel s knjigami modrosti in zraven cerkve Hagije Sofije."

A prav ta čas sedi Konstantin na svojem ležišču v somraku sobe in ne misli ne na cvetje ne na radost. Tiha žalost je legla nanj in nemo šepče Paladove stihe:

Ko bi me oče naučil pasti srebrnorune ovce, zdaj bi pod brestom kakšnim ali pod steno sedel; piskal bi na piščalko in tolažil bol.

Konstantin bulji v tla z mrtvim pogledom, ki mu pada strmo ob telesu. Teme mu tiščijo logotetove navprek vrzene besede:

"Mirijam trpi, ker te ljubi." Mladenič ni nikdar pomišljal, da bi ga moglo ljubiti dekle. Saj ni nobene poznal in preveč je vse spoštoval. Sploh z nikomer se ni seznanjal in z nikomer družil. Tudi doma je med mnogimi brati živel osamljen. Najbližji brat mu je bil Metod, toda ta je bil toliko starejši, da ga je bolj poslušal in ljubil, kakor ga imel za tovariša. V Carigradu je živel Konstantin čisto samotarsko s svojimi ljubimi knjigami. Ta samota je bila lepa in vedra; zakaj dasiravno je Konstantin živel sam, ni bil sebičen. Kadar je prebral ali premislil kaj lepega, je drhtel v zanosu, da bi to svojim bližnjim razodel; da bi napisal ali govoril javno z lece vsem in slehernemu, a ne le, da bi pošepetal kateremu svojih ljubljencev. Le Miletu je pravil na samem, pa še takrat je gledal v njem vse one dobre, še nedotaknjene ljudi z daljnih bregov, odkoder je prišel on sam in si obvaroval dušo, medtem ko so mu dom oskrnili tujci.

V Konstantinovo lepo samoto je prišla zdaj nenadno tujka Mirijam. "Tujka Mirijam," izgovarja resno mladi Konstantin, a spomin mu spovrača zaskrbljene besede logotetove: "Moja Mirijam trpi." In doume mladetič ter se preplaši: "Mirijam trpi, ker se je v nje no deklisko dušo prikradel tujec

ter jo zmedel. In glej, jaz sebično tožim za svojo drago samoto, a nič ne mislim na njeno dušo."

In še bridkeje mu je, ko mu vstane slika in spomin, kako je onkrat na cesarski gostiji poslušal svet poganskega učitelja govornišva ter radi puhlega govorniškega uspeha izgovoril svoj govor najpazljivejši poslušalki: mladenki Mirijam.

To je bilo edino in vse; a bilo je dovolj in preveč; nežna dekliska duša se je zmedla. Mladenič se spomni očetnega vrta, kjer je z vrtnarjem Miletom gledal, kako čestokrat tudi najlažja sapica raztroši latiche belih rož.

Radi rožnih latichev so se nekoč otroku solzile oči, zdaj pa mladenič solzen moli:

"Pomagaj, Gospod, zakrivil sem v nevednosti zlo Tebi in njej!"

Ni mi dano, da bi tovariš. Kot deček nisem imel tovarišev, kot mladenič ne prijateljev. Molčec sem in ljubim samoto. Živim v

mislih na Boga in pozabljam svojo okolico. Vso pažnjo sem zbral, da bi ustregel Gospodu, zato ne nimam oči za vse ono posvetno, kar človeka veže na človeka. Srce moje ni za ljubezen, ker želi, da vztrajno služim Gospodu brez zaprek in nerazdeljen.

A mladenka me je enkrat ali dvakrat videla na oddaljen leci, ognjenega v govorniški plašč, slišala o meni le iz tujih pripovedovanj, pa si tako slikala v sanji sliko, kakor stko tkalke na svojih statvah iz raznobarnih niti oblike in podobe, kakršnih nikjer v resnici ni. To svoje tkanje, te svoje sanje ljubi mladenka. Sen ljubi Mirijam, a ne mene, tujca.

Pomagaj, Gospod, zakrivil sem v nevednosti bol Tebi in njej!

Kruto je, deklico zdramiti iz sna, ker ji je sanjanje drago in lepo, a še bolj kruto ji je tajiti in ji ne odkriti, da je njen sen laž.

A kako? Mar naj gre tujec in deklici odkrije, kako je ves drugačen ko njen sen?

Ali da ji sporoči, kako si je že našel družico in prenil na drugo pot življenja?

Ali moram radi krivde, ki sem jo storil, spremeniti svoje življenje?

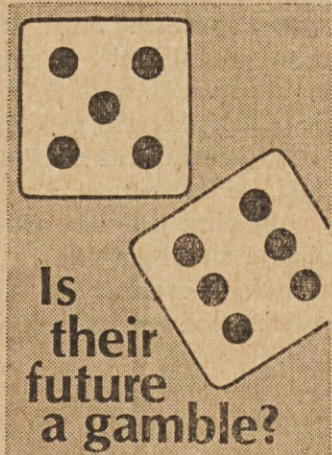
O Gospod, mar je moja krivda v resnici tolika? In ne bi bila po lažnem snu resnica še večja laž?

Pomagaj, Gospod! Ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega!"

Mladi Konstantin moli na ko-

GA BO SE PODPIRAL — Sen. L. M. Weicker (na sliki), republikanec iz Connecticuta, je dejal, da bo še dalje podpiral imenovanje bivšega guv. Connecticuta T. Meskilla za zveznega sodnika, četudi nekateri trdijo, da mu za to manjka skušnje.

Is their future a gamble?

Birth defects are forever. Unless you help.

March of Dimes

Male & Female Help Wanted Help Wanted Male or Female

Live and Work Near Beautiful Montreal The Olympic City for 1976

THE DOUGLAS HOSPITAL

(McGill University Teaching Hospital) Offers Excellent Immediate Opportunities for

PSYCHIATRIC REGISTERED NURSES PSYCHIATRIC NURSING ASSISTANTS

Active Inservice Education program. Superior fringe benefits. For further information write, wire, or call in confidence to:

MS. CAROL ROSS

THE DOUGLAS HOSPITAL

6875 LaSalle Blvd. - Verdun, Quebec, Canada or call (514) 761-6131

(16)

lenih, a v besede molitve se pleto logotetove besede:

"Mirijam trpi, ker te ljubi.

V nevednosti svoji sem ji zakrivil zlo, Gospod, Ti ji pomagaj s svojo vsevednostjo!

Jaz sem zakrivil, Ti pomagaj! Gospodu brez zaprek in nerazdeljen.

njenost molitve:

"Pokaži mi, Gospod, kaj naj storim, da zadostim in ji pomagam?"

Takrat pride v Konstantina, da se znova dotakne stihov iz Paladove pesmi, pa zdaj drugih: Bežimo iz mesta bučnega,

V BLAG SPOMIN

OB 31. OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SIN IN BRAT

ROBERT J. STARC

Ki je dal svoje mlado življenje 29. jan. 1944 za zmago Amerike na italijanskem bojišču.

V miru božjem zdaj počivaj, dragi, nepozabni nam, v nebesih rajsko srečo uživaj do svidenja na vekomaj.

Zalujoci:

JOSEPH STARC — oče

JOSEPH — brat

Cleveland, O. 28. januarja 1975.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

Zenini in neveste!

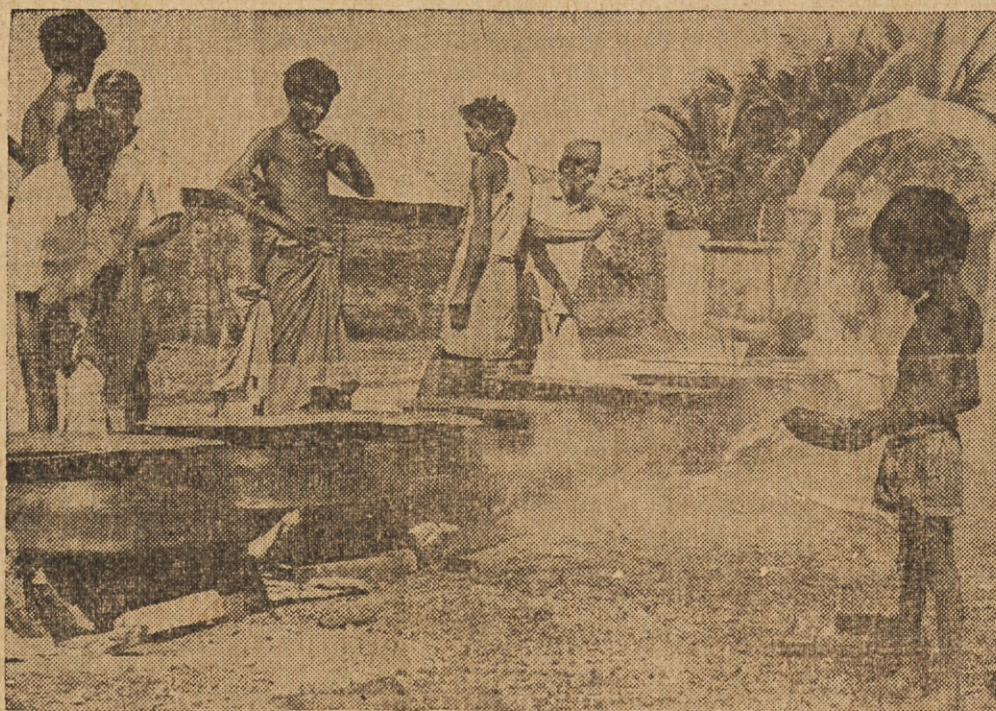
Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

STRADANJE VSAKDANJA STVAR — Slika kaže preprosto odprto kuhinjo v Bangladešu, kjer dobiva okoli 3.000 ljudi piščlo hrano. Ti ljudje so zapustili svoje domove, če so jih seveda imeli, in žive od javnih podpor. Stiska v Bangladešu je splošna, ko je slaba letina povzročila obsežno pomanjkanje hrane.

bežimo in si iščimo drugi dom! bezni, se mu pojavi misel: A še iz Ovida, umetnika lju-

(Dalje prihodnjič)

V NEPOZABEN SPOMIN

Ob peti žalostni obletnici, odkar se je za vselej poslovil od nas naš ljubljani mož, dobri oče, dragi brat

DR. VINKO VOVK

Njegovo zlato srce je za vselej obstalo 28. januarja 1970.

Kako pozabit to gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki vsem je nam vdano bilo, prav do zadnjega je dne.

Pri Bogu srečen Ti prebivaj po letih zemskega gorja, v raju večno srečo uživaj, naj bo lepo Ti vrh zvezda!

ZALUJOČI:

žena EDA, sinova MARKO in LEO
bratje in sestra v Sloveniji
ter ostalo sorodstvo.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

ZA VALENTINOVO

poklonite svojim dragim

AMERIŠKO DOMOVINO

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

• Mi izdajamo najmodernejšo celo-živiljske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1.000.

• Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

• SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!

• ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

FRANK ZNIDAR, društvo št. 169, Tel. 761-6362
15606 Holmes Ave., Cleveland

LUDMILA GLAVAN, društvo št. 172, Tel. 941-0014
13307 Puritas Ave., Cleveland

MARY ZUPANCIC, društvo št. 226, Tel. 432-2833
6124 Glass Ave., Cleveland